

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. március 2.

48. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Viale del' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos pett sorja 40 fillér.

A vasárnapi munkaszünet új szabályozása.

Az idők szelleme új irányba tereli állami életünket s a kormányzatot. Nagy horderejű szociális feladatok várnak megoldásra. Eddig az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyéről és balesetbiztosításáról szóló törvényjavaslat emelkedett törvényerőre.

A betegsegélyezésről szóló törvényt az ipari munkának vasár- és ünnepnap szüneteléséről szóló törvénytervezet, valamint az új ipartörvénytervezet követi.

A munkaszünetről szóló törvénnyel a kereskedelemügyi kormány a kereskedelmi alkalmazottak régi sérelmeit óhajtotta orvosolni.

Szterényi József államtitkár eredeti javaslata annak az igazságnak az alapján épült, hogy hat napi fáradtságos munka után, a hetedik napon feltétlenül pihenőt érdemel a dolgozó munkás ember.

Budapesten — az ő eredeti tervezete szerint — az ipar és kereskedelem minden ágazatában szünetel vasárnap a munka, míg a vidéki városokban az üzleteknek nyitvatartása déli tizenkét óráig meg volt engedve. Ennek ellenében a vidéki kereskedelmi alkalmazottak egy egész hétköznapot, vagy pedig két hétköznap délelőttjét, vagy két délutánját kapták volna kárpótlásképpen.

E törvényjavaslat, mely tagadhatatlanul egy nagy szociális igazságnak a kifejezője volt, az érdekeltség mindkét részéről a legsúlyosabb támadásban részesült.

Ennek következtében az elmúlt évben a kereskedelemügyi miniszteriumban megtartott szaktanácskozás, Szterényi József államtitkárnak a hétköznap kárpótlásra vonatkozó javaslatát elvetette, mindazonáltal a munkaadók és alkalmazottak között a vasárnapi munkaszünet tárgyában oly irányu megállapodás jött létre, amely látszólag mindkét fél érdekeinek megfelelt. Azonban csak látszólag, mert e szaktanácskozást követő „Ipartanács” ülésén a kereskedelem egy-két vezérfőnökének sikerült odahatni, hogy a főnökök és alkalmazottak között létesült megállapodás — az alkalmazottak rovására módosítottassék.

Az országos ipartanács állandó bizottságának javaslata még, mint értesülünk, az ipartanács összes osztályainak együttes ülés elé került.

Az országos ipartanács állandó bizottsága javaslatainak a lényege, hogy a főváros területén ugyszólván teljes és kivételeket nem ismerő legyen a vasárnapi munkaszünet, míg a vidéken az üzletek nyitvatartása délelőtt 10 óráig egész éven át meg legyen engedve, azonban a kereskedelmi alkalmazottak felváltva minden második hét vasárnapján teljes munkaszünetet élvezzenek. Minden jel arra mutat, hogy ez a javaslat fog a parlament elé kerülni.

A munkaszünetről szóló törvényt az ipartörvényt revíziója fogja követni. Több mint egy éve már, hogy az erre vonatkozó hatalmas tervezet, mely a legfontosabb kereskedelmi, ipari és munkásügyi kérdések szabályozására van hivatva, napvilágot látott.

A mintegy ezer szakasz számláló törvénytervezet megbirálásával csak nemrégiben készültek el a különböző érdekeltségek s így a hivatalos hirdások szerint a kereskedelemügyi kormány a tervezet megvitatása érdekében március havában szaktanácskozást hív egybe, mely körülbelül hat hétig fog eltarlani.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénytervezet, mely mindössze huszonhat paragrafust számál, a különböző illetékes fórumok részéről négy havi alapos megvitatás után még mindig nem került a parlament elé, kevés kilátás van arra, — már a politikai viszonyokra, a bankkérdésre, valamint a választási törvényre való tekintettel is, — hogy e nagy horderejű ipari, kereskedelmi és munkásügyi érdekeket érintő törvénytervezet: a jelen országgyűlés részéről törvényerőre emeltessek.

Pedig már elérkezett volna az ideje annak, hogy a törvényhozó testület az agrár érdekek szorgos védelme mellett, az ipari és kereskedelmi kérdésekkel is végre komolyan foglalkozzék!

— **A horvátországi helyzet.** Zágrábból jelentik nekünk: A klerikális csoportok tegnap manifesztumot tettek közzé, amelyben március 8-ára, tehát egy nappal a Stárcevic Mile által összehívott gyűlés előtt, a horvát közjogi eszme összes híveit gyűlésre hívják össze.

Ezen a gyűlésen arról fognak tanácskozni, miképpen lehetne a jövő horvát országgyűlési választásnál az összes közjogi pártokat és csoportokat egységes blokká egyesíteni, továbbá arról, hogy már a mostani országgyűlésen a különböző jogpárti csoportok a horvát-szerb koalícióval szemben többséget alkossanak és hogy ez az új többség az országnak elsősorban az általános, egyenlő és titkos választójogot kieszközölje.

Az akció főképpen arra fog irányulni, hogy az országgyűléstől elhárítsa a dinasztiaellenes érzés vádját, amelyet a koalíció ráháritott.

UJDONSÁGOK.

— **Donáth Imre temetése.** A zuhogó eső dacára a közönség rendkívüli részvéte nyilatkozott meg tegnap Donáth Imre temetésén. Ott volt Nákó Sándor gróf kormányzóval az élén a kormányzás és a tengerészeti hatóság valamennyi miniszteri és osztálytanácsosa és az összes főbb tisztviselők. Képviselve voltak továbbá a többi állami és városi hivatalok is.

Teljes számban megjelentek a fiumei állami és városi iskolák tantestületei, továbbá résztvett a temetésen a Fiumei Magyar Daloskör és a fiumei Magyar Kör majdnem valamennyi tagja. Kivonult egy szakasz rendőr is. A számtalan szebbnél szebb koszorúval borított halottas kocsit először a domtemplom felé indult, a hol a koporsót beszentelték. Azután megindult a hosszú menet a temetőbe. Kint a nyitott sírnál az állami népoktatási tanintézetek nevében Békei Ignác polgári iskolai igazgató bucsuztatta megható beszédben a drága halottat. Beszédének e szavainál: „elköltözött sorainkból a magyar nemzeti géniusz hivatott képviselője” mindenki szíve mélyében kétszeresen átérezte a fiumei magyarságot ért nagy veszteséget. Békei igazgató szép beszéde után Hesz Ferenc államvasuti ellenőr, a Fiumei Magyar Daloskör alelnöke mondott e kör nevében Donáth Imrénének az elhunyt elnöknek utolsó istenhozzádot. Emelkedett szellemű beszéde után a daloskör dalárdája elénekelt a „Miért oly borús . . .” kezdetű dalt.

Könyvelt szemekkel dobott még mindenki egy-egy rögöt Donáth Imre sírjára és azután mély meghatottsággal eltávozott a közönség a temetőből.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter megbízásából a fiumei kormányzó a következőkben fejezte ki részvétét az elhunyt özvegyének:

Nagyságos Asszonyom!

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter ur önagyméltósága egy hozzám intézett táviratában azzal bizott meg, hogy Nagyságodnak férje elhunyt alkalmából őszinte részvétét tolmácsoljam.

Fogadja Nagyságod megkülönböztetett tiszteletem kifejezését.

Nákó.

Ugyancsak megleghangu részvétellel intézett a fiumei kormányzó ugy a saját, mint a kormányzáság nevében Donáth Imre özvegyéhez.

*

Vio Ferenc dr. polgármester a város nevében írásbelileg fejezte ki részvételét a kormányzáságnak.

— **Személyi hír.** Bródy Sándor, a kitünő író, tegnap két heti tartózkodásra Abbaziába érkezett.

— **A kormányzó leányának betegsége.** Nákó Sándor gróf kormányzó egyetlen gyermeke, a tizenegy éves Berta grófnő napok óta súlyosan beteg. Influenca következtében általános infekció állt be, a beteg állapota az utolsó jelentések szerint már javult.

— **Felolvasás a Szabad Lyceumban.** Az állami felsőbb leányiskola felolvasó termében ma este fél hét órákor Kankovszky Ferenc miniszteri osztálytanácsos vetített képek kíséretében felolvasást tart Swájrcról.

— **A fiumei egyházmegye különválása ellen.** A horvát püspökök Stadler dr. érsek vezetésével küldöttáleg fognak a király elé járulni azzal a kérelemmel, hogy ne egyezzen bele Fiumének Zengy-Modrustól való elválasztásába, amihez a pápai kuria már hozzájárult.

— **Magyar tengerjáró hajóink utja.** Az *Adria* magyar királyi tengerhajós társaság gőzöseinek járásáról a következő távirati jelentések érkeztek:

Az „*Adria*” Nápolyban rakodik Marseille részére B. vonal. „*Andrássy*” Palermóban rakodik hazafelé A. vonal. „*Arad*” február 22-ike óta Kardiffban rakodik Savona részére. „*Árpád*” február 26-án Fiuméből Marseilleba indult B. vonal. „*Balaton*” február 25-ik óta kirak Anverszben. „*Báró Fejérvary*” február 25-én Fiuméből Messzina, Lisszabon, Rotterdam és Anverszbe indult. „*Baross*” február 24-én Kardiffból Velencebe indult. „*Báthori*” Londonban javítás alatt áll. „*B. Kemény*” február 5-én indult Rio de Janeiroból Trieszt és Fiumébe. „*Buda II.*” február 24-ike óta Triesztben kirak. „*Karola*” Malta és Szirakuza között közlekedik. „*Deák*” Girgentiben rakodik Rouen számára. „*Duna*” február 24-ike óta Glaszlowban rakodik Malta, Velence, Trieszt és Fiume részére. „*Jókai*” február 23-án Maltaból Velence, Trieszt és Fiuméba indult. „*Kálmán király*” február 19-én haladt el Gibraltár előtt Fiume felé. „*Kassa*” Triesztben rakodik Marseille és Spanyolország felé A. vonal. „*Kolozsvár*” február 22-ike óta Fiumében Rouen és Leith részére rakodik. „*Lederer Sándor*” Genuában rakodik Marseille és Spanyolország részére. „*Matlekovits*” február 20-ika óta Triesztben rakodik (északafrikai vonal). „*Mátyás király*” február 25-én Kataniából hazafelé indult. „*Nagy Lajos*” február 17-ike óta kirak Triesztben. „*Rákóczi*” Marseilleban rakodik hazafelé A. vonal. „*Stefánia*” február 16-án Barcelonából Braziliába indult. „*Szápary*” február 27-én Fiuméből Triesztbe indult. „*Széchényi*” február 26-án Bordeauxból Velence, Trieszt és Fiuméba indult. „*Szeged*” február 18-án Gibraltár előtt Velence felé elhaladt. „*Szell Kálmán*” február 25-én Genuából Kardiffba indult. „*Szent László*” február 26-án Marseilleből hazafelé indult B. vonal. „*Tibor*” február 20-ika óta Fiumében rakodik Bordeaux és Glaszlow részére. „*Tisza*” Messzinában szemet vesz fel utban hazafelé a B. vonalon. „*Zichy*” Palermóban rakodik Valencia és London részére. „*Zrinyi*” Kataniában rakodik Marseille és Spanyolország részére A. vonal.

A Magyar Keleti Tengerhajós Részvénytársaság hajói közül „*Attila*” Bahia-Blankába megérkezett, „*Gróf Tisza István*” Velencében kirakodik, „*Hieronymi*” Dunston (Tyneből) Marseillebe indult, „*József Ágost kir. herceg*” Alexandriából Konstantinápolyba indult, „*Kele*” Konstanza és Konstantinápoly között végez szolgálatot, „*Kossuth*” Livorno és Nápoly felé való útjában St.-Vincentet érintette, „*Nádor*” Newcastle in Tyne-be megérkezett, „*Orsova*” Konstanzaiban rakodik, „*Turul*” utban van Marseilleből Burnt-Island felé.

— **A Mautner és Wilczek cég státusa.** A fizetlésképtelen Mautner és Wilczek fűszernagykereskedő cég most bemutatta státuszát, amely szerint az aktívák 608.289 K 01 fillért tesznek ki, amelyből azonban 361.160 K 78 fillér lemegy mint a Forgalmi Bank fedezett követelése, továbbá 39.156 K 61 fillér mint házbér, biztosítás, világitás, alkalmazottak fizetése stb. s így az aktívák végösszege: 217.971 K 62 fillér. A passzívák pedig 650.803 K 37 fillért tesznek ki. A cég a státuszának megfelelően hat hónapon belül fizetendő 30 százalékos egyezséget ajánlott fel hitelezőinek prima kezesség mellett.

— **Szállítócégek fuziója.** A legnagyobb szakmabeli két cég, a Nemzetközi szállítványozási rt. és Schenker és társa között tárgyalások folytak a két cég fuziója iránt, amelyeket most már eredményesen befejeztek. A Schenker cég azonban, mint önálló cég is továbbra fennmarad. Ennek a békekötésnek a hatását megérzi majd az egész szakma, mert a két cég versengését megéreztek a többi szállítók is többé-kevésbé. A két cég a tranzakció által költségei apasztását reméli különösen

azokban a relációkban, amelyekben nagyobb a verseny, mert a forgalmi területek megosztását tervezik. Ahol a két cég versenytársakat képvisel, pl. Schenker és társa a belga, a Nemzetközi szállítványozási rt. a holland vasutakat, továbbra is megmarad a szabad verseny. Fiumében a Nemzetközi Szállítványozási rt. fiókja megszűnik és összes üzleteit az itteni Schenker és társa cég veszi át.

— **A megszünt bojkott és az Osztrák Lloyd.** Triesztből jelentik: Az Osztrák Lloyd konstantinápolyi ügynöksége az itteni vezérigazgatósághoz távirati értesítést küldött, hogy a bojkott végképpen megszünt és az áruk kirakása megkezdhető.

Ennek folytán az Osztrák Lloyd vezérigazgatósága a következő hirdetményt teszi közzé: A bojkott megszűnésével a török kereskedelmi piacokra küldött áruk nagy torlódása várható. A feladótak figyelmeztetjük, hogy a konstantinápolyi vámraktárak árukkal zsúfolva vannak és az ujonnan érkező áruk számára rendelkezésre álló helyiségek rendkívül csekélyek. Gőzösként legfőképpen 250 tonna árunak a vámraktárakban való elhelyezésére lehet némi bizonyossággal számítani. A rendelkezésre álló hajóternek megfelelően azonban cukor, papír, kávé és gyufa, amelyeket szokványoszerűn Konstantinápolyban hajón vesznek át és amelyeket egyáltalában nem visznek a vámraktárakba, továbbíthatók. Az előrelátható anyagtorlódás mellett nem lehet majd megakadályozni, hogy az áruk nagy részét a vámraktárak torlódásának megszűnéséig uszóraktárakon helyezték el és az ebből származott költségek a feladótak terhelik. Az igazgatóság a legszigorúbb utasításokat adta a konstantinápolyi ügynökségnek és minden intézkedést elzeteresen megtett, hogy az áruk kirakása ne adjon okot semmiféle panaszra.

— **Magyar fakivitel Messzinába.** Hazai cégek, melyek a délolaszországi földrengés által elpusztított vidékre épületfát akarnak szállítani, értesítést kaphatnak a magyar kir. Kereskedelmi Muzeumnál.

— **A kivándorlás irányítása.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a Cunard Steam Ship Co. liverpooli hajóscég részére a Fiumén át el nem szállítható kivándorlóknak az északnyugati európai kikötők felé való irányíthatására ideiglenesen megadott engedély részben való megváltoztatásával a Hamburg-Amerikavonal hajóstársaság részére történő irányítást megtiltotta. Ezen intézkedésnek magyarázata az, hogy a Cunard főlöles utasait eddig a vele kartelben álló német hajóstársaságnak adta át.

— **A fiumei Kereskedelmi Bank abbáziai alapítása.** A Bank-Actiengesellschaft für Die Österreichische Riviera f. hó 28-án tartotta meg Abbaziában a Stefánia-szállóban alakuló közgyűlést Dr. Glax Gyula kormánytanácsos, a Kurkomission elnökének elnöklése alatt és a részvényesek nagyszámú részvétele mellett.

A közgyűlés elhatározta, hogy az intézet, mely 300 ezer korona teljesen befizetett alapítókéval alakult, azonnal megkezdí működését. A közgyűlésen megéjtett választások eredményeként az igazgatóságba a következők választottak be:

Dr. Cohn Julius, császári tanácsos, Dr. Fodor Géza egyetemi magántanár, királyi tanácsos, Dr. Glax Gyula tanár, kormánytanácsos, a Kurkomission elnöke, Herzel Ferenc nagykereskedő, Klein Vilmos kereskedő, Dr. Mizzan A. gyógyszerész, Pelda Rudolf építész, Schalk Sándor és Dr. Szegő Kálmán szanatóriumtulajdonosok, Sternbach A. gyógyszerész és a Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság részéről, melynek egésze alatt az intézet létesült, Tibor Róbert és Székely József igazgatók.

A felügyelő bizottság tagjai lettek: dr. Knöpfelmacher I. orvos, Keisen Sámuel, Lederer József pensiótulajdonosok, dr. Mogán I. ügyvéd, Veessenmayer Pál tanácsos az icici-i munkásszanatórium igazgatója, Weiss Salamon kereskedő, Szirány Jenő és Wolf Dezső, a Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság cégvezetői.

Az igazgatóság a választmány tagjaivá a következőket nevezte ki:

Breisach Ernő kereskedő, Cleva Nátán építész, dr. Ebel S. orvos, Eisler Hugó ügynök, Falter Henrik fatermelő, Gál János kereskedő, dr. Goldner Adolf orvos, az icici munkásszanatórium igazgatója, Heim F. kereskedő, dr. Fantus Fülöp, az icici-i munkásszanatórium igazgatója, Nathan Bernát kereskedő, gróf Mieroszovszky Kristóf, Klügel József, pensiótulajdonos, Neuhausler Sándor építész, Rudovits Vilmos pensiótulajdonos, Schlieber Antal, hajóskapitány s Zipser Lajos nyug. máv. felügyelő.

Abbaziában ez az első bankintézet, mely a helyi érdekelték útján létesült a tengerparti fürdő- és gyógyhelyek bank és hitelüzleteinek ellátására.

— **Nagy kivándorló csempészés.** A rendőrség a „*Pannonia*” kivándorlóhajón hatalmas kivándorló csempészésnek jött nyomára. Letartóztatott 20 nagyobbbraszt Zombor környékbeli horvát és magyar parasztot, akik utlevél nélkül s titokban akartak Amerikába szökni.

Bevallották, hogy egy Manosz József nevű triezsti ember megígérte nekik, hogy Amerikába szállítja őket utlevél nélkül, ha fejenként 320 koronát fizetnek neki. A kivándorlók erre Zomborból egyenesen Triesztbe utaztak, hol Manosz már a pályaudvarom várta őket. Elvezette őket lakására hol egyenként 320 koronát fizettek le az emberek, anélkül, hogy nyugtát kaptak volna.

Manosz megígérte, hogy 24-én már Triesztben hajóra szállhatnak. A hajó érkezésekor azonban Manosz azt mondta, hogy miután Triesztben aránylag kevés utas száll fel, tanácsosabb lesz Fiumében hajóra szállni, hol a sok utas miatt könnyebb a csempészés.

Elutaztak Fiuméba, hol Manosz éjnek idején a hajóra kísérte őket. Itt két pincér — valószínűleg Manosz cinkostársai — fogadta őket és egy éléskamrába zárta a 20 embert, a hol a hajó indulása előtt véletlenül felfedezték őket. A parasztok bevallották, hogy Manoszhoz egy Danielosz Lázár nevű sztapári (bácsmezei) levélhordó közvetítette őket.

Manosz a helybeli rendőrség megkeresésére tegnap Triesztben elfogták. A pénz legnagyobb részét megtalálták nála.

A két pincérről csak annyit tud a rendőrség, hogy az egyiket Baccaronak a másikat Leone Marionak hívják. Mindketten triezstiek. Mikor megtudták, hogy a 20 ember rejtekhelyét megtalálták, nyomtalanul eltűntek a hajóról.

— **Meglopott kivándorló.** Dezső Béla, 25 éves nagykanizsai illetőségű kivándorló a napokban ideérkezett, hogy Amerikába vándoroljon ki. Amint egy az állomással szemben levő korcsmában iddoggált, egy ismeretlen egyénült melléje, ki azután röviddel reá gyanus módon hirtelen eltávozott. Mikor a kivándorló fizetni akart, hiányzott a zsebéből egy 100 koronás bankjegye.

A rendőrség megállapította, hogy egy ember, kire a kivándorló által adott személyleírás ráillik, a vasuti állomás közelében egy 100 koronás bankjegyet váltott, megjegyezvén, hogy sürgősen van rá szüksége, mert Szt-Péterre kell utaznia.

A rendőrség többfelé táviratozott a tolvaj elfogatása végett.

— **Egy hajtóvadászat áldozatai.** Verbosko környékén a napokban fiumei vadászok hajtóvadászatot rendeztek, melynek két sebesült emberáldozata van, az egyik Rusich József 55 éves verboszkói illetőségű belső részében és jobb karján sebesült meg egy serétlövéstől; a másik sebesült Grabec Győző delnicei illetőségű 24 éves hajtó szintén serétlövéstől 14 lencsenagyságu sebet kapott. A sebesülteket a fiumei kórházba szállították.

— **A kikötőből.** Február 27. Érkezett: „*Andalusian*” angol gőzös Liverpoolból 180 tonna vegyes áruval; „*Matlekovits*” magyar gőzös Triesztből üresen; „*Jadran*” osztrák gőzös Meikovicsból 5 tonna vegyes áruval; „*Margherita*” olasz gőzös Triesztből 900 tonna vassal és 100 tonna vegyes áruval; „*Hermine*” osztrák gőzös Triesztből 2300 tonna foszfáttal és 600 tonna vegyes áruval.

Február 28-án. Érkezett „Kassa” magyar gőzös Valenciából Trieszt érintésével 200 tonna vegyes áruval, „Ronda” angol gőzös Hullból 25 tonna vegyes áruval.
Indult: „Gardegna” osztrák gőzös Triestbe üresen.

Távirat ◀ Telefon.

Futkálás a Ház elnökei után.

BUDAPEST, márc. 1. A képviselőház mai ülését nem lehetett tíz órakor megnyitni, mivel Justh Gyula ágyban fekvő beteg, Návay alelnök pedig, aki ma soron volt, az éjjel hirtelen megbetegedett. A Házban nagy kavargás támadt, mivel Rakovszky István alelnök szombaton elutazott s nem tudták visszajött-e már. Gyorsfutárt küldtek a lakására s közben telefonon kérték Justhot, hogy ha csak lehetséges, jöjjön a Házba. Justh már felkelt az ágyból, mikor végre sikerült Rakovszkyt megtalálni, ki azután az ülést jóval tizenegy óra után megnyitotta.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 1. A képviselőház mai ülésén Rakovszky István elnököl.

A 31. szakasznál Wekerle miniszterelnök módosítást ajánl, hogy a vidéki városok házádját 15. százalék helyett 14 százalékban állapítsák meg. A szakaszt Wekerle módosításával elfogadják. A 44-ik szakasznál

Polonyi Géza kijelenti, hogy a javaslat nem ad módot az adózónak saját érdekei megvédésére. Wekerle azt bizonyítja, hogy igenis van rá módja az adózónak. A 45. szakasznál

Sümegi Vilmos indítványozza, hogy a behajthatatlan házbérvételések után az állam engedje al az adót.

Wekerle hozzájárul és a ház e módosítással elfogadja e szakaszt.

Wekerle Bécsben.

BUDAPEST, márc. 1. Wekerle miniszterelnök tegnap délelőtt Bécsben a hadügyminiszterrel tanácskozott, azután Schönbrunnba hajtatott, ahol a király déli 12 órakor külön kihallgatáson fogadta. Az audencia háromnegyed óráig tartott. Délután Wekerle Burrián közös pénzügyminiszterrel hosszasan tanácskozott s azután visszautazott Budapestre.

Forgách gróf visszautazott Belgrádba.

BUDAPEST, márc. 1. Forgách gróf belgrádi követ tegnap a miniszterelnök társaságában tette meg az utat Bécsből Budapestig s innen rögtön folytatta útját Belgrád felé.

A török külügyminiszter a királynál.

BÉCS, márc. 1. A király ma külön kihallgatáson fogadta Pifat pasa török külügyminisztert. A miniszter többek között kijelentette a királynak, hogy a szerb hadikészülődéseket nem kell tulságosan komolyan venni.

Viharos népgyűlés.

BUDAPEST, márc. 1. A belügyminiszter által felosztatott szállítók és fuvarosok szakszervezete tegnap gyűlést tartott, melyen 8000 munkás vett részt. Többek között felszólalt Forster Ágost osztrák rajhráti képviselő is, ki oly heves támadásokat intézett a magyar állam és a kormány ellen, hogy a rendőrbiztos kénytelen volt a gyűlést a résztvevők óriási lármája közt felosztatni.

Diktatura Horvátországban.

ZÁGRAB, márc. 1. A „Narodna Obrana” szerint a szerb háború kitérőse esetén Hor-

vátországban és boszniában katonai diktaturát léptetnének életbe s Rauch báró bánt katonai kormányzó váltaná fel Horvátországban.

Családi tragédia.

BAJA, márc. 1. Itt ma borzalmas családi tragédia történt. Martos Ferenc földbirtokos elűzte házatól nejét fiával együtt, kik erre Budapestre utaztak. A fiu ma visszautazott atyjához s arra kérte, hogy fogadja vissza anyját, de Martos ridegen azt felelte „ha éhen pusztultok, akkor se törődöm többé anyáddal.” Erre a fiu elkialtotta magát „akkor apám se él tovább” és négy revolver lövéssel leterítette atyját, ki rögtön meghalt. A fiu azután e szavakkal jelentkezett a rendőrségen: „Megöltem az apámat, tartóztassanak le.”

Ujabb zavargások Prágában.

PRÁGA, febr. 28. Ma délben a nemzeti szociálisták a Venceltéren összetűztek nemzetközi szociálistákkal. A verekedésnek a rendőrség vetett véget. A nemzetiek később német diákokat támadtak meg. A rendőrség újból közbelépett, mire a nemzeti szociálisták petárdákat dobtak a rendőrokok lábai közé, amittől a lovak majdnem megvadultak. Erre a rendőrök kivont karddal verték szét a tüntetőket. Néhány ember megsebesült, többeket letartóztattak.

Olasz hajóépítés.

RÓMA, febr. 28. A Messaggero értesítése szerint a tengerészetiügyi miniszter jövő évi költségvetésébe tíz millió lírát tett két nagy páncélos hajó építésére.

Az olasz tengerelatti hajók.

LONDON, febr. 28. A Globe-nak jelentik Rómából: A tengerészeti hivatal az összes tengerelatti naszádokat Velencébe küldte.

Hajóösszeütközés.

MARSEILLE, márc. 1. Tegnap este a „Ville d'Alger” tengeri postagőzös a kikötőbe befutván összeütközött a Genuába induló „Nivernais” gőzössel. A „Ville d'Alger” saját erejéből tudott a Joliette-kikötőbe jutni, hol azonban a Forges rakparton zátonyra volt kénytelen feljutni, hogy el ne süllyedjen. Az utasokat és a legénységet partra szállították. A másik gőzös, a „Nivernais” folytathatta útját.

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren meg ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészségét illetőleg.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle márcsár-védjegyet — a halászt — hárjuk egy-lembe venni.

Étvág és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio
naponta nagy előadás
Teljesen új műsor.

== Csak néhány napig. ==

Les deux Maximow

Mlle Dezon átváltozó csipkétáncosnő, Marchillini Alfréd kómikus, Charly Lilly angol énekesnő és táncosnő, La belle Annette nemzetközeli énekesnő, Cis an Dis zeneböhöcök, Walthon Poldi bécsi szubrett, Les Darcos duettisták a párizsi Folies Marignyből, Kosmos névűek táncosnők stb. stb.

== Nagyszerű látványosság! ==

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Fleischhacker C.

tejcarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárusítása.

mindenkör frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj

és Tiszta akácmez

nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi túró kgonként 48 fillérért.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápary

(az Ungaro-Croata irodája mellett.)

Kizárólag magyar konyha. Magyar

borok. Kőbányai polgári sör.

Havi előfizetők felvétetnek.

Vendégszobák tengeri kilátással.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Globus Hirlapügynökség.

Ujság-elárúsítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arckéz- láb-ápolás (manicur, pedicur), villamos arcmasszás (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér

mely tisztelettel

Schön I.

Corso 7, III. em. Jellusich fényképész házában.

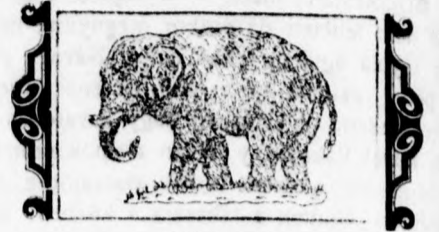
Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

tablácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Szépen butorozott utcai szoba külön bejárattal magános ur részére azonnal kiadó Via Pomerio 28 fszt. balra.

Porto-Ré

(Kraljevica)

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalett-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasuti jegyelárúsító és podgyász-szállító iroda a házbán.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalett- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kifünó francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétől.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

BREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.
(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégygyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákbán érkezik frissen a gyárból. — Ezen kifünó sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákbán.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halátelek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kifünó töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron.

— és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kifünó konyhával. — Mérsékelt árak

Első fiumei magyar kárpitos és diszítő

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpentina 20.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a leggyorsabbtól a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszítő és angol börmunkát jutányos áron

Szíves pártfogást kér Garami József a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.